

Saopštenje povodom „Dana Bez Automobila“
22 SEPETMBAR 2009

Subotica- Transport predstavlja jednu od najvažnijih grana ljudskog društva, ekonomskog i kulturnog razvoja, te jedan od najvažnijih elemenata održivog razvoja. Sa svoje strane transport predstavlja pored energetike i poljoprivrede te industrije (posebno teške industrije) najvećeg zagađivača životne sredine i jednu od najvećih opasnosti po zdravlje ljudi i živog sveta.

Transport važi za izvor preko 30% svih emisija gasova sa efektom staklene bašte. U isto vreme urbani saobraćaj posebno individualni- auti i teretna vozila doprinosi sa preko 30-60% svih emisija od saobraćaja u zavisnosti od grada, zemlje...

U Subotici saobraćaj je jedan od najozbiljnijih izvora CO₂, CO, SO_x, Nox, mikro čestica, metana, olova, sa nesagledivim akutnim i hroničnim posledicama po zdravlje naših građana, naše dece i naših starijih sugrađana.

Osim emisija saobraćaj hroničnim zagađenjem bukom te vibracijama izaziva hronične bolesti kao što su stres, visok pritisak, kardiovaskularne bolesti...

Kružni tokovi koji su izgrađeni u gradu su samo kap u moru rešenja problema saobraćaja u Subotici. Mora da se ide dalje, održivije.

Saobraćajne nesreće i zastoji u saobraćaju predstavljaju jedan od najtežih tereta ekonomiji jedne zemlje, čak i područjima sa daleko bolje razvijenim saobraćajnim sistemom nego što je to u Srbiji ili Subotici. Podaci o materijalnim i drugim oblicima štete ne postoje a bilo bi od izuzetnog značaja da se Subotičke statistike obogate ovim stavkama da bi građani puno slikovitije i egzaktnije mogli da imaju uvid u to kakve sve štete dolaze od loše organizovanog saobraćaja.

U vremenu energetske krize i rasta cena energenata na svetskom nivou, i u skladu sa sve jasnijim zahtevima da se problemima dostupnosti energije, energetske sigurnosti i obezbeđivanja mobilnosti na održiv i socijalno i ekološki najprihvatljiviji način osnovni i najbitniji zadatak svih odgovornih u Subotici, i svih građana Subotice je da obezbede održivu mobilnost za buduće generacije kao jedan od nasjosnovnijih preduslova društvenog i ekonomskog blagostanja građana Subotici.

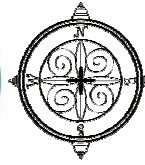
Gradovi i regioni koji ovise o fosilnim gorivima, kao što je to slučaj u Subotici, u vrlo skoroj budućnosti će biti drastično osiromašeni, sa svim posledicama kao što su socijalna isključenost energetski siromašnih građana, nedostupnost tržišta rada, nedostupnost kulturnih i sportskih sadržaja itd.

Rešenje za emisije mogu biti aktivne mere grada za smanjenje upotrebe individualnih prevoznih sredstava kao što su ograničavanje parkiranja, poskupljivanje parkiranja, naplata upotrebe gradske infrastrukture, naplata ekoloških taksi, zabrana vožnja ekološki neprihvatljivih vozila. Sve su ovo mere koje su nam dostupne i koje grad može da upotrebi.

Kao preduslov za smanjenje upotrebe individualnih prevoznih sredstava na naftu građanima mora da se da mogućnost da biraju druge vidove saobraćaja.

Sida

CRI

Grad bi upotrebom finansijskih sredstava koje bi namakao gore navedenim merama morao da aktivno i hrabro uđe u finansiranje nabavke malih i spretnih autobusa na gas, bio dizel, i na kraju da uđe u nabavku vozila koja bi bila na hibridni pogon, baterije koje bi se hranile bio gasom koji je moguće dobiti iz otpada kojeg u Subotici ima u enormnim količinama obezbedio bi se daleko ozbiljniji prodor u sve delove grada, posebno u rubne delove grada koji su trenutno daleko od svih koridora urbanog gradskog saobraćaja.

Sa druge strane jedan od najvažnijih zadataka u oživljavanju i osnaživanju prigradskih mesta i sela u okolini Subotice je omogućavanje da isti ti autobusi sa mnogo većim brojem polazaka učine život u ovim sredinama prijatnijim i ekonomski podnošljivijim. U isto vreme prelaskom na bio dizel i proizvodnjom sirovine za biodizel ili prelaskom na bio gas dobijen iz poljoprivrede, i otpada grad bi omogućio da se seoske zajednice osamostale i osnaže transportno ali i energetski.

Srž saobraćaja je prevoz od tačke A do tačke B. Ukoliko je za to bolje koristiti Biciklu, roler, ili neko drugo prevozno sredstvo, ukoliko je daleko zdravije koristiti biciklu ili neko drugo prevozno sredstvo, onda je bolje da se tome i okrenemo.

Usprokos uverenju da je Subotica dobro opremljena biciklističkom infrastrukturom to nije tako. Subotička mreža biciklističkih staza je isprekidana i ne dopire do svih potrebnih delova grada.

Pa ipak Biciklizam ne mora biti toliko skup kako se kod nas predstavlja. Postoji mnoštvo mera za poboljšanje dostupnosti biciklima, kao što su ulice sa maksimalnom brzinom od 30 km/h, iscrtavanje biciklističkih staza na kolovozima, jednosmerne ulice sa pravom biciklima da se problazi u „kontra smeru“, izgradnja parkinga sa nadstrešnicom za bicikle, spuštanje SVIH BANKINA u pravcu kretanja biciklima, stvaranja koridora za ekspresni saobraćaj isljučivo za bicikle (uz pruge), uvođenje takozvane „gradske bicikle“ u vlasništvu grada itd.

Centar za ekologiju i održivi razvoj, ekološka nevladina organizacija, sa kancelarijom u Subotici zalaže se za održivi saobraćaj u Subotici putem promocije bicikli i upotrebe železnice. Nastojaćemo da se barem deo mera za spečavanje zagađenja vazduha od saobraćaja i bukom ugradi u novi Lokalni ekološki akcioni plan- LEAP, čija revizija je sada u toku. U oktobru planiramo organizovati ogrugli sto po ovom pitanju, a takođe će početkom oktobra biti štampana publikacija- Studija "Pruge i bicikli za održivi saobraćaj u Subotici" o prikazu dobrih rešenja mobilnosti i preporuka za održivi saobraćaj u Subotici, kao i nalazima sprovedenog istraživanja.

Ove aktivnosti sprovodimo u okviru projekta "Pruge i bicikli za održivi saobraćaj u Subotici" u okviru programa SECTOR koji sprovodi Regionalni centar za životnu sredinu (REC). Program finansira Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA).

Za sve dodatne informacije, uključjenje u naše aktivnosti, možete se obratiti Nataši Đereg na e mail: djnatasa@yahoo.com, ili na tel: 064 21 31 937.